

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdlila a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: T. T. Q.**, zastoupen JUDr. Petrem Knobloch, advokátem, se sídlem Plzeň, Husova 17, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 10. 2005, č. j. 60 Az 79/2005 - 31,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Petru Knoblochovi, **se přiznává** na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů částka ve výši 1075 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 79/2005 - 31 ze dne 11. 10. 2005, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 515/LE - B02 - B02 - 2005 ze dne 11. 8. 2005, jímž byla jako zjevně nedůvodná zamítnuta stěžovatelova žádost o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném k datu rozhodování žalovaného (dále jen „zákon o azylu“).

Z obsahu stěžovatelovy kasační stížnosti, resp. z doplnění provedeného ustanoveným zástupcem, vyplývá, že uplatňuje důvody kasační stížnosti předvídané ustanovením § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Jednak tvrdí, že správní orgán provedl nedostatečně dokazování, a nezjistil tudíž řádně skutkový stav, a rovněž řádně neodůvodnil své rozhodnutí (zejména není z odůvodnění rozhodnutí zřejmé, proč se správní orgán vůbec nezabýval udělením humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu), přičemž krajský soud tyto vady řízení nevzal v potaz a rozhodnutí žalovaného pro ně nezrušil. Vedle toho pak stěžovatel namítá, že soud nesprávně posoudil právní otázku v předcházejícím řízení, pokud dospěl k závěru, že se žalovaný oprávněně nezabýval možností udělit humanitární azyl ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu ve chvíli, kdy konstatoval, že v případě stěžovatele nejsou dány důvody udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Podle stěžovatele tento závěr soudu odporuje znění ustanovení § 14 zákona o azylu. Stěžovatel rovněž navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že kasační stížnost považuje za nedůvodnou, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i kasační stížností napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy. Proto i pro účely řízení o kasační stížnosti odkázal žalovaný na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil následující: stěžovatel ve své žádosti o udělení azylu ze dne 9. 8. 2005 uvedl, že je národnosti k., bez náboženského vyznání, že není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, ani jiné organizace, stejně jako jeho příbuzní. Jako důvod žádosti o azyl uvedl, že mu bylo v roce 2004 uloženo správní vyhoštění a že se tedy na území České republiky od té doby zdržuje nelegálně. Dne 29. 6. 2005 byl zadržen policií a následně odsouzen k trestu odnětí svobody za maření výkonu úředního rozhodnutí. O azyl tedy požádal proto, že je v České republice již dlouho (od roku 1988), zvykl si na zdejší život a neví, co by dělal po návratu do Vietnamu. Totéž zopakoval i v rámci pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu na území České republiky dne 9. 8. 2005.

Žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 11. 8. 2005 s ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelovu žádost o azyl jako zjevně bezdůvodnou zamítl, neboť dospěl k závěru, že důvody, pro které stěžovatel žádal o poskytnutí ochrany formou azylu, nelze podřadit pod taxativně vymezené důvody azylu podle § 12 zákona o azylu, resp. nebyly zjištěny žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být ve vlasti vystaven pronásledování z důvodů pro azylové řízení významných. Žalovaný pak vzhledem k tomu, že posoudil žádost stěžovatele jako zjevně bezdůvodnou ve smyslu ustanovení § 16 zákona o azylu, neposuzoval pro nadbytečnost již splnění podmínek pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, neboť jejich aplikace je vázána na ustanovení § 12 zákona o azylu, jehož nebylo v případě stěžovatele vůbec užito.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou, v níž uvedl, že si je vědom, že důvody, pro něž požádal o azyl neodpovídají zcela přesně podmínkám stanoveným pro udělení azylu v § 12 zákona o azylu, nicméně proto žádá, aby soud posoudil možnost udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Krajský soud žalobu zamítl s tím, že podle jeho názoru měl žalovaný dostatek podkladů pro rozhodnutí a z hlediska výkladu ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu

ve vztahu k § 14 zákona o azylu se se žalovaným ztotožnil. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen 27. 10. 2005 a kasační stížnost proti němu byla podána dne 2. 11. 2005.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti (srovnej § 104 s. ř. s. a contrario), Nejvyšší správní soud konstatuje, že pokud jde o stěžovatelem namítané nedostatečné zjištění skutkového stavu, nelze v této části kasační stížnost přijmout, neboť jde o nepřípustně uplatněnou novotu ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Přípustnou shledává Nejvyšší správní soud kasační stížnost tedy toliko s ohledem na uplatněný kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. v otázce, zda se soud oprávněně ztotožnil s právním závěrem žalovaného, že v případě konstatování zjevné bezdůvodnosti žádosti o azyl není místo pro posuzování případných důvodů pro udělení azylu humanitárního ve smyslu § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal (přitom v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 nepřihlížel k nepřípustně uplatněným novotám, jak byly podány výše), přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku z toho důvodu, že se soud (resp. žalovaný) nezabýval tím, zda důvody uváděné stěžovatelem jako důvody pro udělení azylu neopravňují k aplikaci ustanovení § 14 zákona o azylu, zvláště pak v situaci, bylo-li ze strany správního orgánu konstatováno, že stěžovatelem uváděné důvody nelze podřadit pod důvody ve smyslu § 12 zákona o azylu.

Posouzení této námítky stěžovatele souvisí podle názoru Nejvyššího správního soudu s otázkou, zda jeho žádost o udělení azylu byla správně kvalifikována jako zjevně neopodstatněná ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Závěr o oprávněné aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu totiž tvoří spojenou nádobu s případným úsudkem o možnosti aplikace ustanovení § 12, § 13 či § 14 zákona o azylu.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel **neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.** Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se přitom cizinci azyl udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod (písm. a/), nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že jde o osobu bez státního občanství, ve státě jeho posledního bydliště (písm. b/). Pojem pronásledování pak definuje ustanovení § 2 odst. 5 zákona o azylu, a to tak, že jde o ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. K naplnění hypotézy normy obsažené v ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu je tedy nutné, aby z výpovědí učiněných žadatelem o azyl v průběhu správního řízení vyplynulo, že ho k podání žádosti vedou důvody, jež prima facie nejsou s to ani při dalším zjišťování

a ověřování skutkového stavu být podřazeny pod rozsah ustanovení § 12 zákona o azylu ve spojení s § 2 odst. 5 zákona o azylu. Převáděno na případ stěžovatele to znamená, že pokud v průběhu správního řízení setrval na konstatování důvodů, pro které o azyl požádala, tj. primárně obava před návratem do Vietnamu, kde téměř dvacet let nebyl a neví, co by tam dělal, a z toho plynoucí snaha o legalizaci pobytu na území České republiky za účelem práce, nelze z těchto tvrzení objektivně dovozovat, že by u něj mohla nastat situace předvídaná ustanovením § 12 zákona o azylu.

Shledal-li tedy krajský soud, že je hypotéza ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu naplněna, žádal-li stěžovatel o azyl z důvodů legalizace pobytu na území České republiky, nezákonnosti se nedopustil. Krajský soud tedy aplikoval správný právní předpis (zákon o azylu), v jeho rámci správnou právní normu (tj. právní normu obsaženou v § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu), a vyložil ji správně.

Prisvědčil-li Nejvyšší správní soud oprávněnosti aplikace ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, nemůže pak přistoupit na námitku stěžovatele, že měl být zkoumán důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Tímto ustanovením se žalovaný a následně ani soud, aplikoval-li normu obsaženou ve zmíněném ustanovení § 16 zákona o azylu, zabývat neměl a nemohl, neboť jeho aplikace meritorní posuzování azylových důvodů ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu logicky vylučuje. Při aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) je z povahy věci vyloučeno zkoumání důvodnosti žádosti o udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu a pro případné rozhodování žalovaného o udělení azylu z důvodů předvídaných v § 14 zákona je určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Tyto důvody však při zamítnutí žádosti s odkazem na § 16 odst. 1 písm. g) zákona, jak bylo předznamenáno, zjišťovány nejsou. Nezjišťoval-li je ani krajský soud, nedopustil se tak stěžovatelkou namítané nezákonnosti. O vztahu ustanovení § 16 a § 12 – § 14 zákona o azylu se ostatně Nejvyšší správní soud vyslovil zcela jasně již ve věci sp. zn. 1 Azs 8/2003 (srovnej rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90, www.nssoud.cz).

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti usnesením Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 79/2005 – 56 ze dne 12. 12. 2005 ustanoven zástupcem advokát JUDr. Petr Knobloch. Tomu Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu ve výši 1075 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v sepsání písemného podání soudu týkajícího se věci samé podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném ke dni provedení úkonu, společně s režijním paušálem

podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Vycházel přitom z obsahu spisu, jelikož ustanovený právní zástupce žalovaného na výzvu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2006, aby sdělil, které úkony právní služby ve věci učinil, nereagoval. Pro zaplacení této částky soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu